

Schoolontwikkeling door kwaliteitszorg en innovatie

Judels Marica – Schoolontwikkelaar

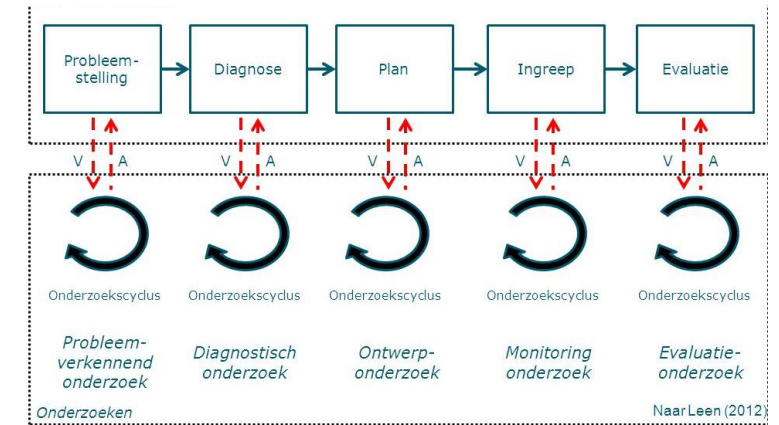
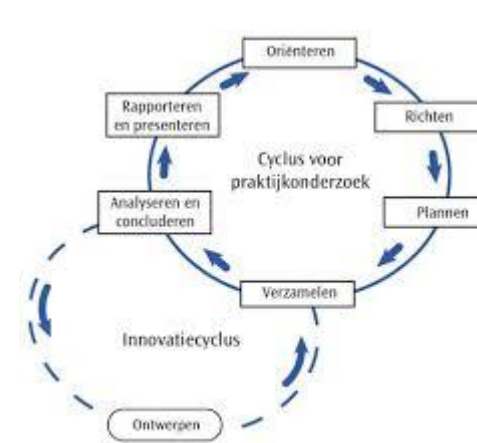
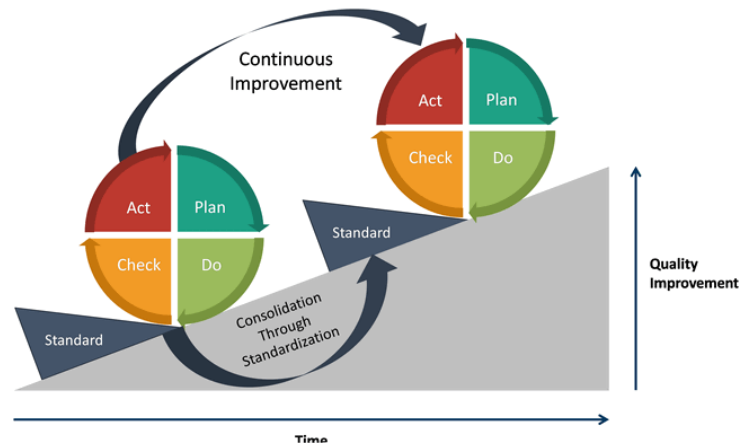

De Sadeleer Ria – Coördinator BanaBa Schoolontwikkeling Odisee Brussel

8 maart 2021

PDCA CYCLE

Enter your sub headline here

Het cyclisch karakter van praktijkprocessen

Het cyclisch karakter van onderzoeksprocessen

Lesgeven als beroepsproduct

Praktijkproces

Analyse-
beginsituatie +
doelen

Ontwerp – les-
voorbereiding

Handeling –
les geven

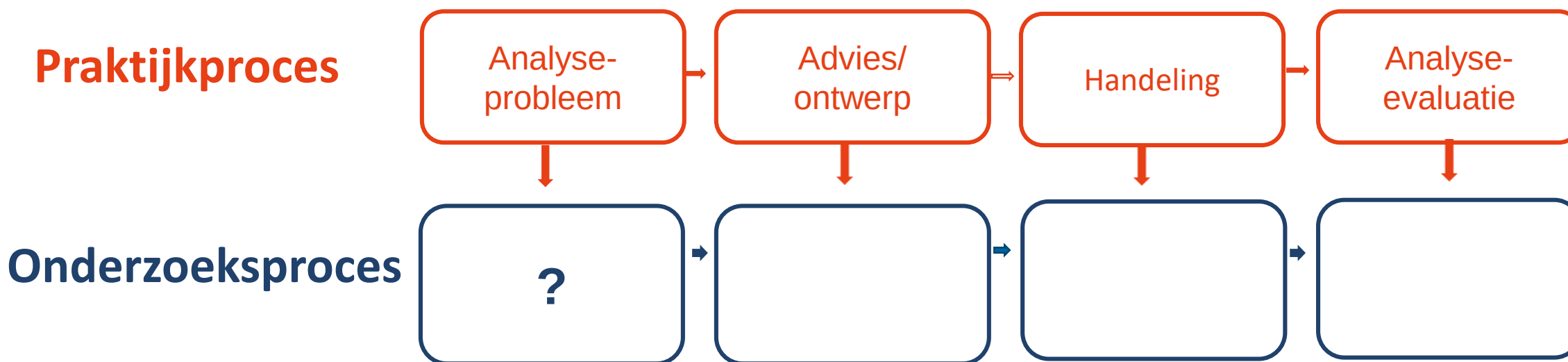
Analyse –
Reflectie

Onderzoeksproces

Wat loopt anders
bij kinderen van 6?

Wat is structureel
coöperatief leren?
Welke werkvormen
kan ik inzetten?

*De overgang 3^e kleuterklas - 1ste leerjaar loopt niet vlot
Hoe voeren we nieuwe leerplannen in?
Hoe bevorderen we zelfsturend leren in de eerste graad?*

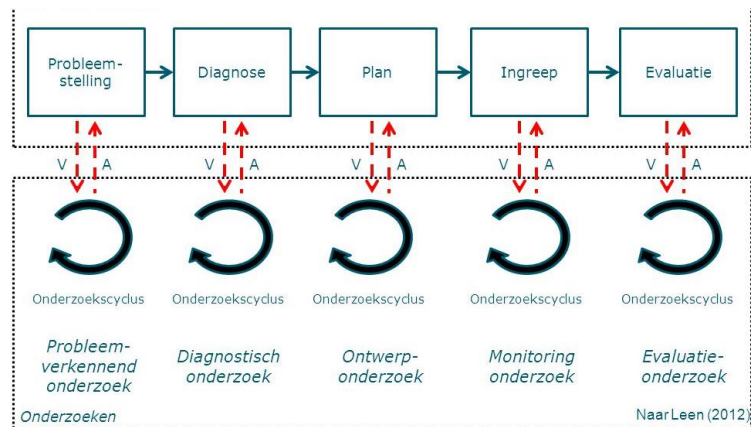
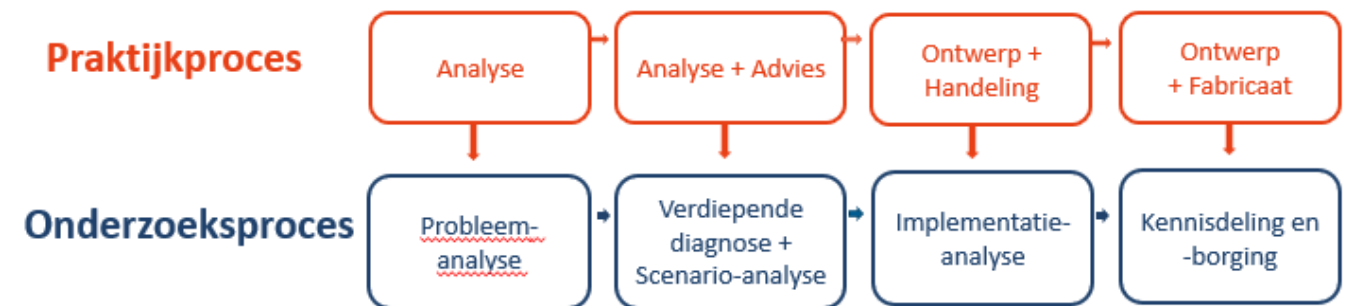

Resultaat = een gezamenlijk beeld van de situatie

- ✓ Hoe uit zich het probleem? (praktijk)
- ✓ Wat is de kijk van alle betrokkenen op het probleem, wat wil de school? (visie)
- ✓ Wat is de kijk van alle betrokkenen op de voorgestelde oplossing bij het probleem?
- ✓ Wat weten we er al over? (theorie)
- ✓ Hoe weten we zeker dat dit de oplossing is voor het probleem?

Het onderzoeksproces onderbouwt het handelingsproces

I

Onderzoekend vermogen

Uit 'competenties BanaBa Schoolontwikkeling'

Werken vanuit een onderzoekende houding

Onderzoekend vermogen

Competenties BanaBa Schoolontwikkeling

Odissee

Kennis uit onderzoek toepassen

Onderzoekend vermogen

Competenties BanaBa Schoolontwikkeling

Odissee

Zelf onderzoek doen

Onderzoekend vermogen

Competenties BanaBa Schoolontwikkeling

Lerend en innoverend vermogen

Uit 'competenties BanaBa Schoolontwikkeling'

Jouw leerstatus?

- Welke vakliteratuur en nieuwsbrieven lees je?
- Welke theoretische kaders hanteer je in je praktijk?
- Welke data van de school verzamel en gebruik je?
- Wanneer, wat en hoe observeer je?
- Wanneer en hoe reflecteer je op eigen acties en die van de school/collega's?
- Wanneer en hoe toon je je kritische kant?
- Hoe onderbouw je acties die je neemt, hoe evalueer je ze?
- Hoe deel je je expertise met collega's?
- Hoe neem je collega's mee in acties?
- ...?

LEERKRACHT VANAF DE START aanvangsbegeleiding in Lyceum Martha Somers

middelgrote ASO-school
Gemeenschapsonderwijs te Laken

Profiel van onze startende leerkracht
Pas afgestudeerd
Leeftijd tussen 25 en 45 jaar
Afkoms: Brusselse rand

Welke zijn de leeropbrengsten van de startende leerkracht in Lyceum Martha Somers wanneer zij door middel van observatie, reflectie en gesprekken werken aan het verbeteren van klasmanagement?

Help! Doe ik het wel goed?

Ik wil gezag uitstralen!
Ik wil zorg en steun kunnen bieden!
Ik wil mijn innerlijke kalmte bewaren!

PROBLEEM

DOEL

Professionalisering van bij de start

Proces van bewustwording en nieuwe inzichten

Via een kijkwijzer, reflectiewijzer en één-op-ééngesprekken

observeren vaststellen probleemstelling
inzichten verwerken kernkwaliteiten reflecteren

METHODE

Leerlingen verliezen hun aandacht tijdens de les!

Hoe krijg ik de aandacht er weer bij?

Ik onderzoek kernkwaliteiten

Ik kom tot nieuwe inzichten

RESULTATEN

Speciale aandacht voor het pedagogisch klimaat in een klas & individueel niveau van de leerling van bij de start leiden tot
**meer zelfstandigheid - meer zelfzekerheid
meer professionalisering - meer welbevinden**

CONCLUSIE

Marica Judels
Leerkracht
Aanvangsbegeleider
Schoolontwikkelaar

**Opbouw van professionalisering vanuit de individuele context
Klasmanagement gelinkt aan beleid van de school
Stimuleren kennisdeling door uitwisseling**

Alwina Janssens

Hoe kunnen mijn leraren een rol spelen in het motiveren van onze leerlingen?

Context
Parcivalschool:
- Steinerschool voor BO
- BLO & BuSO
- Onderzoek BuSO OV3

Probleemstelling
- Gedemotiveerde leerlingen:
• geen materiaal bij
• vaak afwezig
• niet meewerken in de klas
- leraren die dit als werkpunt zagen voor de leerlingen

Onderzoek
Stap 1: Informeren van team ivm Waarom, hoe en wat (Sinek)
Stap 2: Bevragingen leerlingen
Stap 3: literatuurstudie:
- Ryan en Deci: SDT
- Vansteenkiste & Soenens: ZDT
- executieve functies (Barkley)

Conclusie
Als mijn leraren met volgende aandachtspunten aan de slag gaan, dan geloof ik dat de motivatie van onze leerlingen gaat stijgen.
- Inzicht op manier van lesgeven
- Durf om lesgeven in vraag te stellen en bij te sturen
- Breng de executieve functies van de leerlingen in beeld
- Voldoe aan de 3 basisbehoeften van de leerling:
• Autonomie
• Verbondenheid
• Competentie
- Verbondenheid met de leefwereld van de leerling
- Wilskracht en daadkracht om mee te veranderen.

Diagrammen:
- Concentric circles: Waarom, Hoe, Wat
- Flower diagram: Verbinding, Autonomie, Competent

Quote: "We leren hier toch niets, dus waarom niet? Ik opletten, net is hier een BO school!"

Logo: Odissee DE CO-HOGESCHOOL

Carla Voeten

Carla Voeten

BaNaBa Schoolontwikkeling 3de jaar

METEN?!

Ze kunnen het niet!
De resultaten zijn slecht!
Er wordt te weinig concreet gewerkt!

Analyse van toetsen:
OVSG – GARANT – KOMPAS

Waar scoren de meeste leerlingen het zwakst op:
- Maateenheden vergelijken, herleiden, passend maken, aanvullen en ordenen
- Klok en tijdsduur

Bevraging leerkrachten:
- Overgang van concreet naar abstract moeilijk
- Te veel tijd tussen lessen met hetzelfde onderwerp
- Gebruik van tabellen te weinig gekend

‘Leren is een actief proces. We onthouden beter als we actief bezig kunnen zijn met de aangeboden leerstof.’

Allan Paivio's Dual-Coding Theory

Plan van aanpak:
1, aankopen materiaal, zelf handelen door leerlingen
2, didactiek: lessen bundelen, andere werkvormen, inzetten van SES-leerkrachten, tabelgebruik

Logos: gAtraa, Irishof

HOE GA IK PRAKTISCH AAN DE SLAG MET ZELFSTUREND LEREN?

NAAR EEN PARTICIPATIEF ONTWERPEN WEEKPLANNER MET RUIMTE VOOR REFLECTIE EN FEEDBACK
SASKIA ROETS BANABA SCHOOLONTWIKKELING ONDERZOEK EN INNOVATIE 19-20

Geef je leerlingen handvaten om hun leren op een efficiënte en effectieve wijze zelf te organiseren.

'Leer kinderen hoe ze moeten denken, niet wat ze moeten denken.'
Margaret Mead

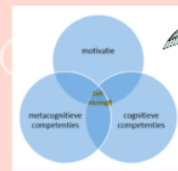

BELANG VAN ZELFSTURING

De toekomst vraagt dat leerlingen kunnen schakelen tussen jobs en nadenken over hun levenskeuzes. Alleen als ze op school zelfsturende vaardigheden meekrijgen, lukt ze dat.

THEORETISCH KADER

De mate van zelfsturing van een leerling wordt in sterke mate bepaald door de motivatie, de cognitieve en de metacognitieve competenties van een leerling.

Autonomie (mee mogen beslissen), competentie (de opdrachten aankunnen) en verbondenheid (betrokken leerkrachten, ouders, medeleerlingen) versterken de motivatie van de leerlingen.

HOE?

regie over tempo en tijd
opdracht volgens niveaugroep
samenwerkend leren
inhoudelijke ondersteuning (QR-code)

Ordering	Wat staat?	Planning/taak	Wat staat?	Planning/taak	Wat staat?	Planning/taak	Wat staat?	Planning/taak
1	...	...	...	...	...	...	...	...
2	...	...	...	...	...	...	...	...
3	...	...	...	...	...	...	...	...
4	...	...	...	...	...	...	...	...
5	...	...	...	...	...	...	...	...
6	...	...	...	...	...	...	...	...
7	...	...	...	...	...	...	...	...
8	...	...	...	...	...	...	...	...
9	...	...	...	...	...	...	...	...
10	...	...	...	...	...	...	...	...
11	...	...	...	...	...	...	...	...
12	...	...	...	...	...	...	...	...
13	...	...	...	...	...	...	...	...
14	...	...	...	...	...	...	...	...
15	...	...	...	...	...	...	...	...
16	...	...	...	...	...	...	...	...
17	...	...	...	...	...	...	...	...
18	...	...	...	...	...	...	...	...
19	...	...	...	...	...	...	...	...
20	...	...	...	...	...	...	...	...
21	...	...	...	...	...	...	...	...
22	...	...	...	...	...	...	...	...
23	...	...	...	...	...	...	...	...
24	...	...	...	...	...	...	...	...
25	...	...	...	...	...	...	...	...
26	...	...	...	...	...	...	...	...
27	...	...	...	...	...	...	...	...
28	...	...	...	...	...	...	...	...
29	...	...	...	...	...	...	...	...
30	...	...	...	...	...	...	...	...
31	...	...	...	...	...	...	...	...
32	...	...	...	...	...	...	...	...
33	...	...	...	...	...	...	...	...
34	...	...	...	...	...	...	...	...
35	...	...	...	...	...	...	...	...
36	...	...	...	...	...	...	...	...
37	...	...	...	...	...	...	...	...
38	...	...	...	...	...	...	...	...
39	...	...	...	...	...	...	...	...
40	...	...	...	...	...	...	...	...
41	...	...	...	...	...	...	...	...
42	...	...	...	...	...	...	...	...
43	...	...	...	...	...	...	...	...
44	...	...	...	...	...	...	...	...
45	...	...	...	...	...	...	...	...
46	...	...	...	...	...	...	...	...
47	...	...	...	...	...	...	...	...
48	...	...	...	...	...	...	...	...
49	...	...	...	...	...	...	...	...
50	...	...	...	...	...	...	...	...
51	...	...	...	...	...	...	...	...
52	...	...	...	...	...	...	...	...
53	...	...	...	...	...	...	...	...
54	...	...	...	...	...	...	...	...
55	...	...	...	...	...	...	...	...
56	...	...	...	...	...	...	...	...
57	...	...	...	...	...	...	...	...
58	...	...	...	...	...	...	...	...
59	...	...	...	...	...	...	...	...
60	...	...	...	...	...	...	...	...
61	...	...	...	...	...	...	...	...
62	...	...	...	...	...	...	...	...
63	...	...	...	...	...	...	...	...
64	...	...	...	...	...	...	...	...
65	...	...	...	...	...	...	...	...
66	...	...	...	...	...	...	...	...
67	...	...	...	...	...	...	...	...
68	...	...	...	...	...	...	...	...
69	...	...	...	...	...	...	...	...
70	...	...	...	...	...	...	...	...
71	...	...	...	...	...	...	...	...
72	...	...	...	...	...	...	...	...
73	...	...	...	...	...	...	...	...
74	...	...	...	...	...	...	...	...
75	...	...	...	...	...	...	...	...
76	...	...	...	...	...	...	...	...
77	...	...	...	...	...	...	...	...
78	...	...	...	...	...	...	...	...
79	...	...	...	...	...	...	...	...
80	...	...	...	...	...	...	...	...
81	...	...	...	...	...	...	...	...
82	...	...	...	...	...	...	...	...
83	...	...	...	...	...	...	...	...
84	...	...	...	...	...	...	...	...
85	...	...	...	...	...	...	...	...
86	...	...	...	...	...	...	...	...
87	...	...	...	...	...	...	...	...
88	...	...	...	...	...	...	...	...
89	...	...	...	...	...	...	...	...
90	...	...	...	...	...	...	...	...
91	...	...	...	...	...	...	...	...
92	...	...	...	...	...	...	...	...
93	...	...	...	...	...	...	...	...
94	...	...	...	...	...	...	...	...
95	...	...	...	...	...	...	...	...
96	...	...	...	...	...	...	...	...
97	...	...	...	...	...	...	...	...
98	...	...	...	...	...	...	...	...
99	...	...	...	...	...	...	...	...
100	...	...	...	...	...	...	...	...

Valkuil: zwakke executieve functies

To do: evolutie van de metacognitieve vaardigheden in kaart brengen

frank.saskia.neutjens@gmail.com

De bereidheid, de bekwaamheid en de overtuiging om aan de slag te gaan met zelfsturing op basisschool Irishof stijgt in sterke mate bij toenemende betrokkenheid. Het zelfontworpen materiaal geeft de doorslag om zelfsturing binnen te brengen in de klaspraktijk.

metacognitie: reflectie op gedrag, bedenken van nieuwe aanpak, met ondersteunende feedback

'Als ik aankomend in de klas dat we zelfstandig werktijd gaan doen, hoor ik gejuich!'
Leerkracht 2de leerjaar

Bronnen:
De Bruyckere, P. (2017) Klaskit, tools voor toelaren.
Roets, S. (2020). Hoe ga ik praktisch aan de slag met zelfsturend leren?
Vandenbussche (2010) Onderzoek zelfregulatie in de lagere school.

Executieve functies. Geen modegril!

Comenius Koekelberg Brussel.
Opstartende basisschool
Focus op zelfregulerend leren

Nieuwe start op een nieuwe school.
Focus op executieve functies

Executieve functies zorgen ervoor dat je je gedrag, je emoties en gedachten kan sturen en gericht kan inzetten.

september 2019

VOORWAARDEN

structurele voorwaarden

individuele, relationele, leiderschapsvoorwaarden

context

november 2019

verhuis naar nieuw gebouw

onvoorziene aanpassingsperiode!

FLEXIBILITEIT
EMOTIEREGULATIE
REACTIE-INHIBITIE

februari 2020

EERSTE STAPPEN

eerste kennismaking met theorie

grote betrokkenheid en interesse

afspraken rond observaties

afspraken rond eerste acties

Maart 2020

observaties en acties op pauze

maatschappij wordt uitgedaagd in toepassen executieve functies

Corona sterkt ons in keuze voor executieve functies

Schoolontwikkelaars maken het verschil

- *We toonden het verschil aan in perceptie tussen leraren en leerlingen over 'feedback vragen over de lessen'. Zo kunnen we het reflectief vermogen van leraren verhogen.*
- *Via het onderzoek naar ervaringen van kinderen in het eerste leerjaar konden we onderbouwde initiatieven nemen om de overgang te versoepelen.*
- *De koppeling van onderzoeksinfo met observaties en bevestigingen bij onze starters versterkte niet alleen onze aanvangsbegeleiding maar ook de lerende cultuur in het hele team.*

Professioneel
vermogen

Onderzoekend
vermogen

Lerend en
innoverend
vermogen

Leiderschaps-
vermogen

Save the date - 28 mei 2021
'Kennisinjectie' Schoolontwikkelaars Odisee

<https://www.odisee.be/nl/schoolontwikkeling-banaba>
<https://projects.odisee.be/schoolontwikkeling/>
<https://www.facebook.com/SchoolontwikkelingOdisee/>

Marica Judels – afgestudeerde Schoolontwikkelaar 2020

Ria De Sadeleer – coördinator BanaBa Schoolontwikkeling Odisee Brussel